

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 7 grudnia 2023 r.

Poz. 11378

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NP-II.4131.1.450.2023.5

WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 1 grudnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz.40 ze zm.)

orzekam

nieważność pkt 1 Rozdziału XIII w zakresie wyrazów „w skład której wchodzi przedstawiciele Urzędu Gminy lub jednostek organizacyjnych oraz osoby reprezentujące organizacje” oraz pkt 2 Rozdziału XV w zakresie wyrazów „w terminie do dnia 31 maja 2024 roku” załącznika nr 1 do uchwały nr 355/23 Rady Gminy Rzgów z dnia 27 października 2023 r. w sprawie: przyjęcia rocznego programu współpracy Gminy Rzgów z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024 – ze względu na istotne naruszenie prawa.

Uzasadnienie

W dniu 27 października 2023 r. Rada Gminy Rzgów podjęła uchwałę nr 355/23 w sprawie: przyjęcia rocznego programu współpracy Gminy Rzgów z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024, zwaną dalej „uchwałą”.

Uchwałę podjęto na podstawie: „art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, 572, 1463 i 1688) i w związku z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571)”.

Uchwała została doręczona Wojewodzie Wielkopolskiemu 2 listopada 2023 r.

Dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdził, co następuje:

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Rzgów ustanowiła „Roczny program współpracy Gminy Rzgów z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024”, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały, zwany dalej „programem”.

Podstawę prawną uchwały stanowi art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 573., zwanej dalej „ustawą”), zgodnie z którym: „Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała, po konsultacjach z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy, przeprowadzonych w sposób określony w art. 5 ust. 5 ustawy, roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy. Roczny program współpracy jest uchwalany do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu”.

Podkreślić należy, że oceniana uchwała stanowi akt prawa miejscowego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

Z kolei przepis art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej obliguje organy władzy publicznej do działania na podstawie i w granicach prawa. Zasada praworządności wyrażona w art. 7 w związku z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wymaga, żeby materia regulowana wydanym aktem normatywnym wynikała z upoważnienia ustawowego i nie przekraczała zakresu tego upoważnienia. Każde unormowanie wykraczające poza udzielone upoważnienie jest naruszeniem normy upoważniającej i zarazem naruszeniem konstytucyjnych warunków legalności aktu prawa miejscowego wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego (por. wyrok NSA z 14 grudnia 2011 r., II OSK 2058/11). Z konstytucyjnej zasady praworządności i legalności aktów prawa miejscowego należy wyciągnąć także wnioski o zakazie powtarzania w aktach prawa miejscowego zapisów ustaw i ich modyfikacji, co potwierdzono w przytoczonym powyżej wyroku: „powszechnie obowiązujący porządek prawny zostaje naruszony w stopniu istotnym nie tylko poprzez regulowanie przez gminę jeszcze raz tego, co zostało już uregulowane w źródle powszechnie obowiązującego prawa, lecz także modyfikowanie przepisu ustawowego, co możliwe jest tylko w granicach wyraźnie przewidzianego upoważnienia ustawowego”.

W pkt 1 rozdziału XIII programu zapisano: „Oferty złożone przez organizacje opiniuje specjalnie do tego powołana Komisja Konkursowa w skład której wchodzi przedstawiciele Urzędu Gminy lub jednostek organizacyjnych oraz osoby reprezentujące organizacje”.

Zgodnie z art. 15 ust. 2b ustawy: „W skład komisji konkursowej powołanej przez organ jednostki samorządu terytorialnego wchodzi przedstawiciele organu wykonawczego tej jednostki”. Stosownie do art. 15 ust. 2d ustawy: „W skład komisji konkursowej wchodzi osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, biorące udział w konkursie”.

Z powyższego wynika, że Rada Gminy Rzgów określając w programie skład komisji konkursowej zmodyfikowała normy ustawowe. Rada postanowiła, że w skład komisji wchodzi „przedstawiciele Urzędu Gminy lub jednostek organizacyjnych” podczas gdy ustawodawca wymaga powołania w skład komisji przedstawicieli organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego oraz osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy, biorące udział w konkursie.

W świetle powyższego, ustanawiając pkt 1 rozdziału XIII programu naruszono w sposób istotny normę kompetencyjną wynikającą z art. 5a ust. 4 pkt 11 w związku z art. 15 ust. 2b i 2d ustawy, co uzasadnia stwierdzenie nieważności wadliwej regulacji w zakresie dotyczącym określenia składu komisji konkursowej.

Stosownie do pkt 2 rozdziału XV programu: „Wójt w terminie do dnia 31 maja 2024 roku przedłoży Radzie Gminy Rzgów sprawozdanie z realizacji Programu”.

W ocenie organu nadzoru przytoczony zapis narusza prawo w stopniu istotnym. Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy: „Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz opublikować w Biuletynie Informacji Publicznej sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni”. Brak jest przepisu powszechnie obowiązującego prawa, który upoważniałby radę do skrócenia, czy też do wydłużenia wskazanego powyżej terminu. Zatem, Wójt Gminy Rzgów zobowiązany jest przedłożyć Radzie Gminy Rzgów sprawozdanie z realizacji programu nie później niż do dnia 31 maja 2025 r., nie zaś - jak wynika z treści kwestionowanego postanowienia w terminie do dnia 31 maja 2024 r.

Z powyższego wynika, że ustanawiając postanowienia zawarte w pkt 1 rozdziału XIII oraz pkt 2 rozdziału XV programu zmodyfikowano w sposób nieuprawniony normy ustawowe. Tym samym zapisy te naruszają prawo w stopniu istotnym i konieczne jest stwierdzenie ich nieważności.

W tym stanie rzeczy, należało orzec jak w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego.

Pouczenie

1. Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

2. Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Michał Zieliński

(dokument podpisany elektronicznie)

Otrzymują:

Rada Gminy Rzgów

Wójt Gminy Rzgów